

Lakáspiaci árak, lakásárindex, 2007–2010

A tartalomból

- 1 Bevezető
- 1 Az ingatlanforgalom alakulása
- 2 Éves árindexek
- 2 Negyedéves tiszta árindexek
- 2 A teljes árváltozás tényezői
- 3 Területi különbségek a lakáspiacon
- 4 Módszertani megjegyzések

Bevezető

A használt lakások árának 2009. évi erőteljesebb csökkenése után 2010-ben már lassult az esés, és éves szinten nem érte el a 2 százalékot. Ezzel szemben az új lakások piacán, ahol 2009-ben még mérsékelten csökkentek az árak, 2010-ben következett be nagyobb mértékű, 6 százalékos elérés visszaesés. 2010-ben a 2008. évihez képest mindkét részipiacon több mint 7 százalékkal alacsonyabbak voltak az árak, a 2007-es bázisévhez viszonyítva pedig több mint 5 százalékkal érték kevesebbet a lakások.

Az eladott lakások száma a 2009. évi nagy forgalomcsökkenést követően 2010-ben még alacsonyabb lett, így a lakáspiaci forgalomba kerülő lakások aránya 2007 óta 4,5 százalékról 1,9 százalékra esett vissza.

Az ingatlanforgalom alakulása

2009-ben a teljes lakásforgalom a 2007. évinek kevesebb mint fele volt. A 2010-ben eladott lakások adatainak összesítése még nem teljes, de a lakáspiaci forgalom várhatóan az összes tranzakció ismertté válása után¹ sem éri el a 2009. évi szintet. Különösen nagy az új lakások számának visszaesése: 2010-re vonatkozóan eddig alig több mint 4000 eladott új lakás adata ismertek. (A lakásépítési statisztika 2009-ben 17, 2010-ben 11 ezer, értékesítési céllal épített lakásról tud. A különbség csak részben magyarázható a számbavétel hiányosságaival és időbeli eltéréseivel, sokkal inkább az újlakás-piac értékesítési problémáit jelzi.)

1. tábla

Az eladott lakások száma

Év	Használt lakás	Új lakás	Összesen
2007	..	..	191 000
2008	140 000	14 000	154 000
2009	83 000	8 000	91 000
2010*	78 000	4 000	82 000

+ Előzetes adat.

¹ A benyújtott szerződések adatait a NAV folyamatosan rögzíti. A tárgyévi adatok véglegesítése a következő év második félévében történik meg, így addig az adott évre – jelen esetben 2010-re – vonatkozó adatok előzetesnek tekintendők.

² 2010. január 1-jétől a lakásszerzés illetékének mértéke 4 millió forint felett 6 százalékról 4 százalékra csökkent. 4 millió forintig a 2 százalékos kulcs nem változott.

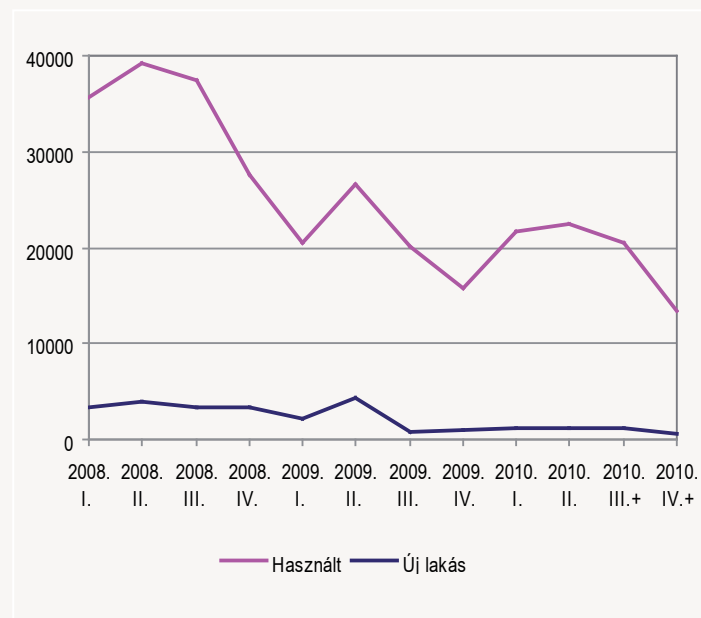
Az eladott lakások száma negyedévenként számottevő ingadozásokat mutat, ezek részben szezonális, részben szabályozási okokhoz köthetők. 2009 második negyedévében a lakásépítési támogatás megszűnése miatt előrehoztak vásárlásokat, ami mind a használt, mind az új lakások forgalmában átmeneti megugrást eredményezett.

2010 első negyedévében a használtlakás-forgalomban kisebb növekedést okozott az illetékszabályok változása, amely miatt a nagyobb értékű lakások tulajdonosai 2010-re halasztották a szerződések megkötését.² Ezt követően a használt lakások eladása valamivel 20 ezer fölött stabilizálódott, és csak az év végén látszik újabb – egyelőre bizonytalan mértékű – forgalomcsökkenés. (A végleges, negyedik negyedévi adat még magasabb lesz, de 20 ezer alatt várható.)

Az új lakások száma 2009. második negyedéve óta – amikor több mint 4 ezer lakást értékesítettek – alig haladja meg, vagy el sem éri a negyedévenkénti ezret.

1. ábra

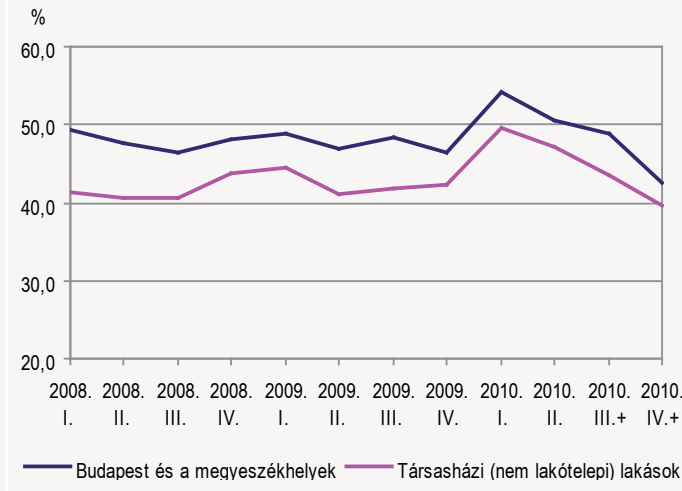
Az eladott lakások számának alakulása

2010 első negyedévében átmeneti eltolódás mutatható ki a használtlakás-forgalom összetételében a magasabb értékű ingatlanok felé. 2010 második és harmadik negyedévében a minőségi összetétel fokozatosan visszaállt a korábbi állapotra, ami mind településtípus, mind épülettípus szerint kimutatható.

Nagyvárosi és társasházi lakások aránya a használtlakás-eladásokban

2. ábra

Éves árindexek

2010-ben a használt lakások árcsökkenése mérséklődött, az új lakásoké erősödött. Ebben az évben a használt lakások ára már csak 1,7 százalékkal volt alacsonyabb a 2009. évinél, az újlakás-árak viszont a 2009-es minimális esés (1,6%) után 2010-ben további 6 százalékkal lettek alacsonyabbak.

Az új lakások piacán 2009-ben a kismértékű összetétel-javulás még kompenzálhatta a tiszta árak csökkenését, így a teljes árváltozás minimálisnak bizonyult. 2010-ben az erősebb árcsökkenés miatt már a teljes újlakás-forgalom árszintje is alacsonyabb volt, dacára a további minőségjavulásnak.

A használt lakások áralakulásában a már említett 2010. eleji összetétel-javulás az év egészére számított mutatót is befolyásolta, és mivel az árszínvonal csökkenése is mérséklődött, a teljes használtlakás-forgalom átlagos árszínvonala 2009-hez mérten növekedést mutat. Ugyanakkor a 2007-es bázisvých képest 15,4 százalékkal alacsonyabb a használt lakások tényleges forgalmának átlagos ára.

Az éves árváltozás tényezői

2. tábla

Év	Új lakások			Használt lakások		
	teljes árváltozás	tiszta árváltozás	összetételhatás	teljes árváltozás	tiszta árváltozás	összetételhatás
Előző év=100%						
2008	102,6	102,2	100,4	90,0	102,1	88,2
2009	99,8	98,4	101,4	89,3	94,3	94,7
2010	95,3	94,0	101,4	105,2	98,3	107,0
2007=100%						
2008	102,6	102,2	100,4	90,0	102,1	88,2
2009	102,4	100,5	101,9	80,4	96,3	83,5
2010	97,6	94,5	103,3	84,6	94,7	89,4

Negyedéves tiszta árindexek

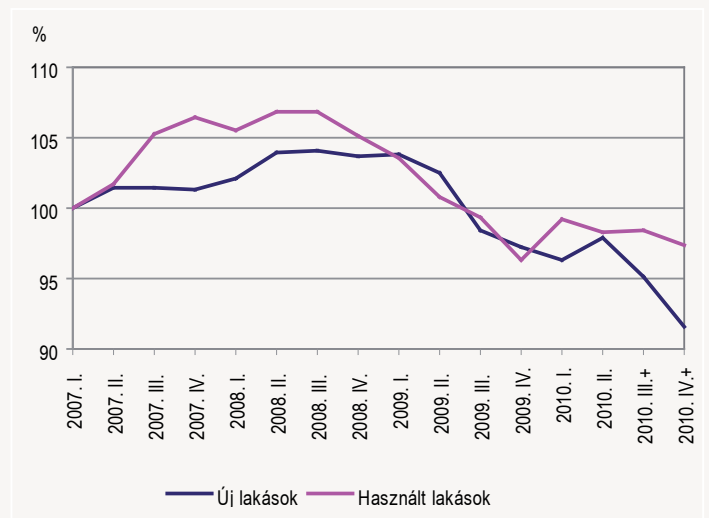
Az új lakások piacán az összetételhatástól megtisztított árváltozás indexe 2008-ban még emelkedett, 2009 második negyedévétől viszont már egyértelmű csökkenést mutatott, és a harmadik negyedévre a bázisidőszaki szint alá került. 2010 második negyedévében minimális áremelkedés után további, a megelőzőnél jóval erőteljesebb esés következett be, így végül

2010 végére az új lakások tiszta átlagára 8,4 százalékkal marad el a 2007. első negyedévi szinttől. (A legutolsó időszak adatának értelmezéséhez fontos adalék, hogy számításához minden korábbinál kevesebb, mindössze 633 tranzakció állt rendelkezésre.)

A használt lakások ára 2007 végéig 6,5 százalékkal emelkedett, és e szint körül állapodott meg, egészen 2008 negyedik negyedévéig. Innen indult a visszaesés, amelynek következtében 2009 harmadik negyedévére a használt lakások ára is a 2007-es szint alá csökkent. Ezután 2010 első negyedévében átmenetileg kisebb áremelkedés mutatható ki, ekkor a megelőző negyedévhez képest 3 százalékos a tiszta árnövekedés. Az év további részében stagnálás, illetve újra kismértékű árcsökkenés mutatkozik, de az index végig a 2009. végi mélypont fölött marad.

3. ábra

A lakáspiaci árak alakulása – tiszta árváltozás (2007. I. negyedév=100%)

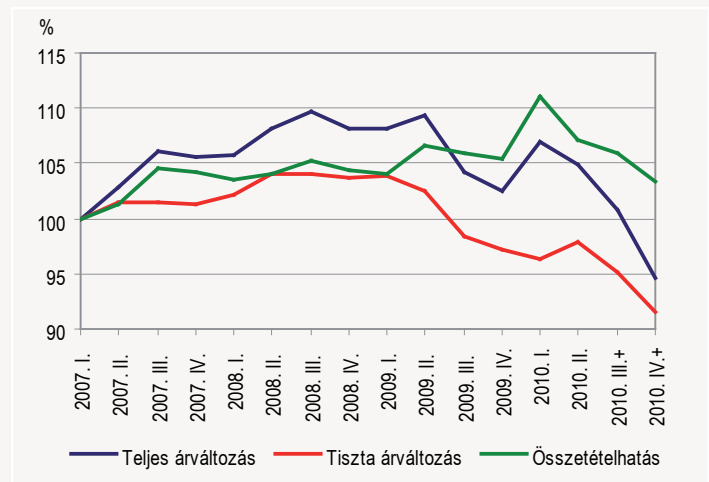
+ Előzetes adat.

A teljes árváltozás tényezői

Az új lakások teljes átlagárában 2010 első negyedévében átmeneti emelkedés következett be, ami teljes mértékben a minőségi összetétel megugrásának tudható be: az összetételhatástól megtisztított árak a második negyedévi kisebb emelkedéstől eltekintve tovább csökkentek.

4. ábra

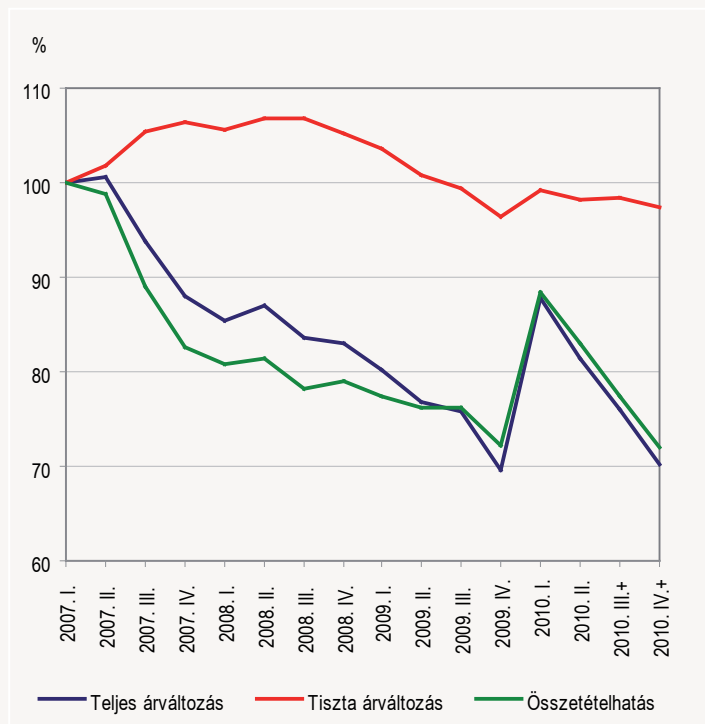
Az új lakások áralakulásának tényezői (2007. I. negyedév=100%)

A használtlakás-forgalomban a már említett 2010. eleji illetékszabály-módosítás hatását mutatja a hirtelen megugró összetételhatás, és bár a teljes átlagár hirtelen emelkedése túlnyomórészt ennek a hatásnak tudható be, minimális tiszta áremelkedés is kimutatható. Ezután az összetétel és vele a teljes árszint gyorsan visszaállt a korábbi állapotra, miközben a tiszta árindex minimális mértékű csökkenést jelzett.

A használt lakások áralakulásának tényezői (2007. I. negyedév=100%)

5. ábra

Területi különbségek a lakáspiacon

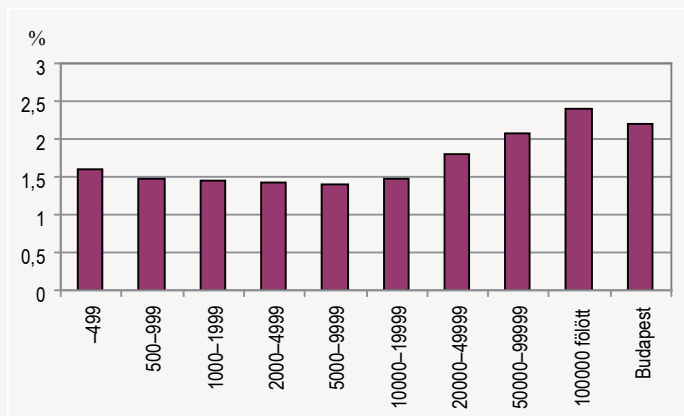
Az eladásra szánt új lakások építése évek óta fokozódó mértékben Budapestre, a nagyvárosokba és az agglomerációkba koncentrálódik, a kisebb településeken minimális szintre csökkent: 2010-ben az új lakások 83 százalékát Budapesten, a budapesti agglomerációban, vagy a megyeszékhelyeken adták el (2009-ben ugyanez az arány 78% volt).

2010-ben a 3151 magyarországi település közül 275-ben egyáltalán nem adtak el lakást, további ezer településen csak 1–3 értékesítésről tudunk. Ebben az évben országos átlagban a lakások 1,9 százaléka cserélt gazdát, a használt lakások forgalma Nyugat-Dunántúlon (2,2%) volt a legmagasabb, Észak-Magyarországon és Közép-Dunántúlon a legalacsonyabb (1,4 illetve 1,5%).

A településnagyság szerint felfelé haladva a lakásforgalom a 10 ezer lakosnál nagyobb településeknél kezd emelkedni, és egészen a 100 ezer feletti lélekszámú városokig növekvő arányú – 2010-ben ezekben a városokban a lakások 2,5 százaléka cserélt gazdát. A nagyvárosok rangsorát e tekintetben Győr vezeti (3%), majd Nyíregyháza, Debrecen, Szeged és Pécs következik 2,5 százalékos aránnyal. 2010-ben a nagyvárosok közül Miskolcon volt a legalacsonyabb a lakásforgalma (1,5%).

A lakáspiaci forgalom nagysága a lakásállomány százalékában településnagyság szerint, 2010

6. ábra

Budapesten 2010-ben némileg alacsonyabb, 2,2% volt az eladott lakások aránya a teljes lakásállományhoz képest. Ezen belül a XI. kerületben elérte, a IX. kerületben meg is haladta a forgalom a 3 százalékot, míg a XVI. és a XVII. és a XXIII. kerületben az 1,5 százalékot sem érte el.

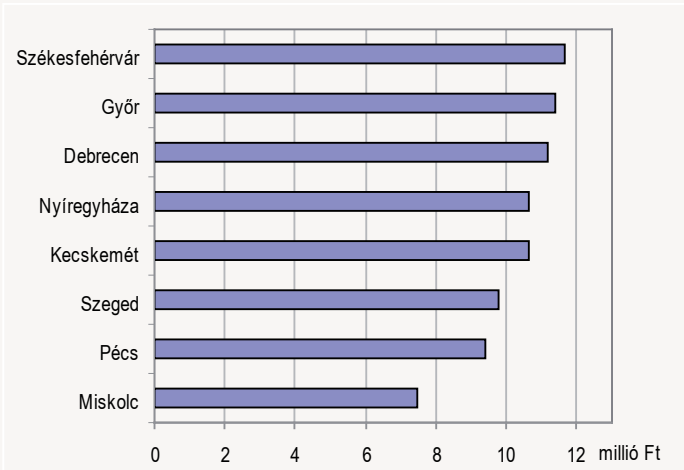
Egy új lakás átlagára 2007-ben 16,4 millió forint volt, az ezt követő években 16,9 millió forintra nőtt, majd 2010-ben visszaesett 16,2 millióra. Az új lakások fajlagos árának országos átlaga 2010-ben 276, Budapesten 351 ezer forint/négyzetméter. Az árak valamennyi régióban csökkennek; Észak-Magyarországon az összes eladott új lakás száma sem érte el a százat.

A piacra kerülő használt lakások átlagos ára 2009-hez képest kissé nőtt, 10,1 millióról 10,3 millió forintra. A fajlagos ár minimális mértékben, 153-ról 154 ezer forint/négyzetméterre emelkedett.

A 100 ezer fölötti városok települési átlagárak szerinti rangsorát Székesfehérvár és Győr vezeti (11,7 illetve 11,4 millió forint), és ezúttal is Miskolc zárja a sort, jelentősen elmaradva a többi nagyvárostól (7,5 millió forint).

A nagyvárosok rangsora a használt lakások átlagára szerint

7. ábra

Budapesten a kerületek között a II. kerület áll az élen, 28,9 millió forintos átlaggal, ezt követi a XII., az I. és a V. kerület (rendre 25,6, 21,6 és 21,5 millió forint). A legolcsóbb lakások a X. kerületben keltek el, átlagosan 9,1 millió forintért, ezt alig haladja meg a VIII. és a XXI. kerületi lakások ára (10,1 és 10,4 millió forint).

Módszertani megjegyzések

A lakáspiaci árak alakulásának megfigyelése az illetékkiszabási eljárásban rögzített adatokon alapul. Az adatokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) negyedévente adja át a KSH-nak. Az adatátadás minden, magánszemélyek által kötött és a teljes lakás átruházásával járó adásvételre kiterjed, és tartalmazza a lakások eladási ára mellett azok legfontosabb anonimizált adatait. Jelenleg 2007-től kezdődően állnak rendelkezésünkre egységes szerkezetű, minden tekintetben összehasonlítható adatsorok, amelyek lehetővé teszik a lakáspiaci árváltozások részletes vizsgálatát.

A 2010. év adásvételeit feldolgozó számításokban adathiány miatt az esetek 1,5 százalékát zártuk ki. Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete hiányzott, de a többi ismérv a rendelkezésünkre állt, a lakás ára és jellemzői alapján megbecsültük a nagyságát, majd a további számításokban ezzel a becsült értékkel szerepeltettük. Ezután az adatok elemzése loglineáris regressziós modellel történt. A modellben felhasznált legfonto-

sabb adatok: a lakások alapterülete, az épület jellege, a település (Budapesten kerület) és a település földrajzi, közigazgatási és jövedelmi mutatói. Az új lakások elkülönítését az újlakás-vásárláshoz kapcsolódó kedvezmények alapján a NAV végezte.

A modellszámításhoz 2010-ig a 2007 óta folyamatosan bővülő adatbázist használtuk, 2011-től a 2007-es adatokat elhagyjuk és a továbbiakban mindig három év egyesített adatbázisán végezzük el a paraméterek becsülését.

Az első modellszámítás eredményei alapján a lakások mintegy 4,8 százalékát outlierként kiszűrjük, és a további indexszámításokban figyelmen kívül hagyjuk. Az outlierok kizárása után megismételt modellszámítással számítjuk az árak összetételhatásra és tiszta árváltozásra bontott indexeit. A loglineáris módszerből következően a közölt árindexek minden esetben az adott árak mértani átlagából adódnak. Az összeállításban bemutatott átlagárak ugyanakkor mindig számtani átlagok.

További információk, adatok (linkek)

[Táblázatok](#)

www.ksh.hu

Elérhetőségek:

Gaborne.Szekely@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6661

[Információs szolgálat:](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789